

Ταρατατζούμ

Φίλιπτοι,

Ο ανιψιός μου, ο Κυριάκος, ήταν κατά το τετραήμερο των εορτών στη Θεσσαλονίκη όπου πήγε για να μη χάσει την Έκθεση των Θησαυρών του Αγίου Ορους και για να παρακολουθήσει την παρέλαση των Ενόπλων Δυνάμεων. Την Κυριακή το βράδυ, με το θρίαμβο της Ιωνικάρας, που τοποθέτησε την ομάδα του στην πρώτη θέση της βαθμολογίας, τα έσπασε με την παρέα του στα βαρελάδικα και το αξέχαστο τετραήμερο συμπληρώθηκε με την παρέλαση την Τρίτη το πρωί.

Βροχή-ξεβροχή, πολύς κόσμος παρακολουθούσε την παρέλαση χειροκροτώντας και ζητωκραυγάζοντας. Ο Κυριάκος εντυπωσιάστηκε από όλα αυτά που είδε και με πήρε στο τηλέφωνο περιφρονώντας:

– Θείε, μου λέει, δεν τα βλέπω καθόλου καλά τα πράγματα. Εδώ το ηθικό του κόσμου είναι υψηλό και αυτό είναι έκδηλο. Λες να κάνει τίποτα δηλώσεις ο γείτονας ο αρχιστρατιωτικός των στρατιωτικών, ότι «τέτοιες παρελάσεις και επιδείξεις αποτελούν πρόκληση»;

– Κι αν το κάνει, Κυριάκο, θα έχουμε συνέχεια, κάποιος λάινομαν θα στραβοσφυρίξει («μη δημιουργείτε θέματα με παρελάσεις, χαμηλώστε τους τόνους...») για να διορθώσει ο άλλος λάινομαν «ουδέν θέμα δημιουργήθη» και να κλείσει ο ρέφερης με ένα «ας επανέλθωμεν εις την προτέραν κατάστασιν, ουδείς έχει δίκιο, ουδείς έχει άδικο».

Μέχρι που επέστρεψε ο Κυριάκος, που είναι και έφεδρος Καταδρομών, δεν είχε ευτυχώς σημειωθεί θερμόν επεισόδιον.

Ερροσθε, Επιμηθεύς

Το πνεύμα εκπορεύεται. Κι η σάρκα; Εκπορνεύεται

Ευπλήνιος

Και αθελήτως ο κ. Κίσιινγκερ αναστατώνει τους Έλληνες

Με μεγάλη καθυστέρηση, οφειλόμενη στις δυσκολίες που απαιτούσε η πληρέστερη δυνατή διερεύνηση του θέματος (αφού χρειάστηκε να επεκταθεί και εκτός ελληνικών συνόρων), εκπληρώνω σήμερα την υπόσχεση που έδωσα στο φύλλο της 2ας Οκτωβρίου, ότι θα αναφερθώ με κάθε λεπτομέρεια και ειλικρίνεια στο τι τελικά συνέβη με την πολύκροτη υποτιθέμενη δήλωση του τέως υπουργού Εξωτερικών των ΗΠΑ κ. Χένρυ Κίσιινγκερ περί Ελλάδος και Ελλήνων, η οποία προκάλεσε τόσο θόρυβο και έδωσε λαβή για θεαλλώδεις συζητήσεις και αντιδικίες, που δεν λένε να τελειώσουν.

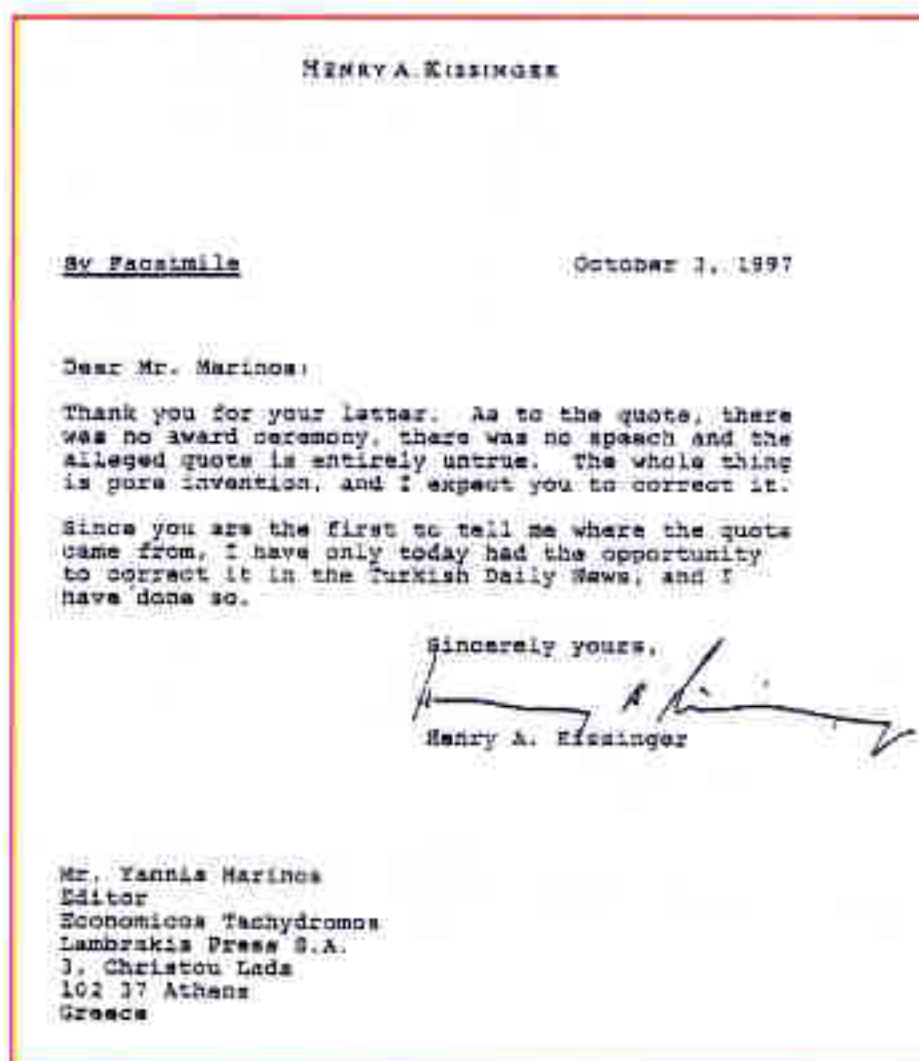
Λοιπόν, οριστικά και ξεκάθαρα, ο κ. Κίσιινγκερ δεν προέβη ποτέ σε τέτοια δήλωση και η όλη ιστορία είναι προφανώς χαλκευμένη, για άγνωστους λόγους, κι ο Κριτόβουλος οφείλει να εκφράσει δημόσια τη λύπη του, αφού εξ αιτίας του δικού του δημοσιεύματος προκλήθηκε αυτός ο σάλος.

Αλλά έχει νομιζώ ενδιαφέρον να αναφερθώ λεπτομερέστερα στην ιλαροτραγική αυτή ιστορία:

Ένας φίλος της στήλης «Αντιοικονομικά» μου απέστειλε προ καιρού φωτοτυπία από τη μηνιαία εφημερίδα «Δικαίωμα» (Μάρτιος 1997), η οποία αναδημοσίευσε, όπως ισχυριζόταν, από την αγγλόγλωσσα ημερήσια τουρκική εφημερίδα «Turkish Daily News» της 17.2.97 απόσπασμα ομιλίας του κ. Κίσιινγκερ, την οποία υποτίθεται ότι έκανε το 1994 στην Ουάσινγκτον με την ευκαιρία βραβεύσεώς του και στην οποία φέρεται να υποστηρίζει τα εξής:

(...) «Ο ελληνικός λαός είναι δυσκολοκυβέρνητος, και γι' αυτό πρέπει να τον πλήξουμε βαθιά στις πολιτισμικές του ρίζες. Τότε, ίσως να συνετισθεί. Ενώ,

δηλαδή, να πλήξουμε τη γλώσσα, τη θρησκεία, τα πνευματικά και ιστορικά του αποθέματα, ώστε να εξουδετερωσουμε κάθε δυνατότητά του να αναπτυχθεί, να διακριθεί, να επικρατήσει, για να μη μας ενοχλεί στα Βαλκάνια, να μη μας παρενοχλεί στην Ανατολική Μεσόγειο, στη

Φωτοτυπία της επιστολής του Χένρυ Κίσιινγκερ προς τον Γιάννη Μαρίνο, με την οποία διαψεύδει κατηγορηματικά το δημοσίευμα της «Turkish Daily News»

Μέση Ανατολή, σε όλην αυτή τη νευραλγική περιοχή μεγάλης στρατηγικής σημασίας για μας, για την πολιτική των ΗΠΑ».

Το κείμενο αυτό, που το σχολιάζα αναλόγως, συσχετιζοντάς το μάλιστα με τη γνωστή υπόδειξη του Λένιν, «αν θέλεις να αλώσεις ένα λαό κατάστρεψε τη γλώσσα του», άνοιξε τον ασκό του Αιόλου, αφού εν πρώτοις έδωσε τροφή στον γνωστό καθηγητή της Φιλοσοφίας κ. Χρήστο Γιανναρά («Καθημερινή», 24-8-97), αλλά και στον διόλου θρησκευόμενο κορυφαίο αναλυτή του πολιτικού και κοινωνικού γίνεσθαι κ. Μάριο Πλωρίτη («Το Βήμα», 31-8-97), καθώς και στον

πρώην Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κύριο Χρήστο Σαρτζετάκη να ξιφουλκίσουν κατά του διόλου δημοφιλούς στην Ελλάδα Αμερικανού καθηγητή και πολιτικού, άλλοτε προϊσταμένου της αμερικανικής διπλωματίας, τη σχολή του οποίου ακολουθούν κατά κανόνα και σήμερα οι διάδοχοί του.

Όμως, τόσο ο κ. Γιανναράς όσο και ο κ. Σαρτζετάκης βρήκαν την ευκαιρία να συσχετίσουν αυτές τις υποτιθέμενες απόψεις του κ. Κίσιινγκερ με εκείνες της ιθαγενούς «προοδευτικής» μας διανοήσης, στην οποία διακρίνουν πρακτικές εφαρμογές των συνταγών Κίσιινγκερ. Οι εν λόγω διανοούμενοι κατά τον κ. Γιανναρά «δίνουν μεθοδική μάχη με απαξιωτικές επικρίτες και το φανατισμένο μίσος των ειρωνειών του μυκτηρισμού τους για οτιδήποτε σχετίζεται με τη διαχρονική γλωσσική συνέχεια και την εκκλησιαστική παράδοση των Ελλήνων».

Το σχόλιό μου αυτό αναγνώσθηκε και από τον φίλο της στήλης κ. Ν.Α. Καλογερόπουλο, διαμένοντα στη Γενεύη, ο οποίος μου γνωστοποίησε ότι με επιστολή του προς τον κ. Κίσιινγκερ είχε ήδη ζητήσει να πληροφορηθεί αν όντως είχε πει ο Αμερικανός τέως υπουργός τα όσα του αποδίδει η τουρκική εφημερίδα. Και εκείνος με επιστολή του προς τον κ.

Καλογερόπουλο (που δημοσιεύθηκε στα «Πολιτικά Θέματα») διέψευσε με οργή τα όσα του αποδίδονται, χαρακτηρίζοντάς τα ως ψεύδη. Κατόπιν αυτού, τόσο ο κ. Καλογερόπουλος με επιστολή του προς εμέ όσο και ο τέως υπουργός κ. Γεράσιμος Αποστολάτος με επιστολές του στον «Οικονομικό Ταχυδρόμο» και στην «Καθημερινή», που δημοσιεύθηκαν, κοινολόγησαν τη διάψευση και συνεπώς το αβάσιμο της προκληθείσας δημόσιας αντιδικίας.

Όμως, η διάσταση απόψεων ήταν τόσο έντονη και η χρησιμοποιηθείσα γλώσσα τόσο οξεία, ώστε αντί να κοπάσει η αντιδικία διευρύνθηκε. Ιδιαίτερα εκρηκτική αποδείχθηκε η δημόσια παρέμβαση του καθηγητή του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Νίκου Αλιβιζάτου, ο οποίος θεώρησε εαυτόν θιγόμενο από το σχόλιο Γιανναρά για τα των «προοδευτικών» διανοουμένων, τον κατηγόρησε ότι επικαλείται κείμενα που αποδεικνύονται ανύπαρκτα και του ζήτησε να παραδειχθεί δημόσια το λάθος του, ειρωνευόμενος και τον κ. Χρήστο Σαρτζετάκη για

! Παρά τις αντίθετες υποσχέσεις ο Δήμος Κωνσταντινουπόλεως κατεδάφισε τον ναΐσκο του Αγίου Νικολάου στην περιοχή Κασίμ της πόλεως («Καθημερινή», 5-8-97). Η διαδοθείσα πληροφορία ότι η ελληνική κυβέρνηση και η Εκκλησία της Ελλάδος, μη κρύβοντας τα αισθήματά τους για το Οικουμενικό Πατριαρχείο, απέστειλαν συγχαρητήριο τηλεγράφημα στον δήμαρχο της Ισταμπούλ, ελέγχεται ως υπερβολική. Θεωρήθηκε επαρκής αντίδραση η... σιωπή τους.

«Η Πόλη έχασε το πνεύμα της όταν έφυγαν οι Έλληνες. Τότε έχασε τα πιο έντονα στοιχεία της και έγινε φτωχότερη».

ΦΕΡΙΝΤΣ ΤΣΙΤΣΕΚΟΓΛΟΥ
Τουρκάλα συγγραφέας
(«Το Βήμα», 31-8-1997)

«Η εξουσία διαφθείρει. Η εξουσία είναι πειρασμός. Ο ιστορικός παύει να είναι ιστορικός όταν γίνεται πολιτικός. Αμέσως πάνει δουλειά στη διαστρέβλωση της ιστορίας του παρελθόντος».

ΡΙΤΣΑΡΗΤ ΠΟΛΕΜΗΜΠΕΡΓΚ
Καθηγήτρια της Ιστορίας
στο Πανεπιστήμιο Κορνέλ (ΗΠΑ)
(«Το Βήμα», 24-8-1997)

«Η γνώμη μου είναι ότι τα πράγματα έχουν βελτιωθεί πολύ κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα. Οι αρχές δεν διαμορφώνονται πια με βάση την απόσταση μεταξύ των ανθρώπων και κανένας δεν αντιμετωπίζεται πλέον ως ζώον».

ΙΑΙΑ ΠΡΙΓΚΟΖΙΝ
Βραβείο Νόμπελ Χημείας
(«Το Βήμα», 5-10-1997)

«Από την ηθική αναστήλωση του κράτους πρέπει να ξεκινήσει η εξυγίανση των συναλλακτικών, προς κάθε κατεύθυνση, κοινωνικών και οικονομικών λειτουργιών, και όχι να ερευνάται, με τόσο θόρυβο μάλιστα, η προσφορότερη διαδικασία αποστράγγισης ιδιωτικών και επιχειρηματικών εισοδημάτων για να συνεχίσει την ύπαρξη του αυτό το κράτος».

ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΑΛΟΓΛΟΥ
(«Αντί», 24-10-1997)

«Αποδεικνύεται ότι η Ελλάδα της "ρεμουλας" και της "αρπαχτής", για την οποία ομιλεί συνεχώς ο κ. Σημίτης, συντηρείται και ενθαρρύνεται από τις ενέργειες της κυβερνήσεώς του (όπως ο χαρισμός των χρεών των συνεταιρισμών)».

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΜΑΝΟΣ
Βουλευτής Ν.Δ., πρώην υπουργός
(εφημ. 21-10-1997)

«Αν ο κ. Καστανίδης έλεγε αυτά που είπε περί "παιγνίων" όχι ως υπουργός, αλλά ως διευθυντής υποκαταστήματος τραπεζής, και ο κ. Σημίτης αντιδρούσε κωφεύοντας στις καταγγελίες, όχι ως πρωθυπουργός αλλά ως διοικητής της τραπεζής αυτής, θα είχε οπωσδήποτε επέμβει ο εισαγγελέας αυτεπάγγελα».

ΑΡΗΣ ΣΠΗΛΙΟΠΟΥΛΟΣ
Εκπρόσωπος Τύπου Ν.Δ.
(εφημ. 3-9-1997)

ανάλογα σχολία του κατά του κ. Κίσιινγκερ.

Όπως ήταν επόμενο, ο τελευταίος εξοργίσθηκε και με αλληπάλληλες επιστολές του στην «Καθημερινή», αλλά και με άλλα δημοσιεύματα (λ.χ. στην «Εστία» και, νομίζω, στο «Παρόν») όχι μόνο στηλιτεύει τον κ. Κίσιινγκερ και τις γενικότερες απόψεις του, που φιλοξενούνται στο σύγγραμμά του «Διπλωματία» (του οποίου η γνησιότητα δεν μπορεί φυσικά να διαψευσθεί), αλλά και αντεπιτίθεται κατά του κ. Αλιβιζάτου με σκληρή, όπως συνήθως, γλώσσα. Γράφει μεταξύ άλλων: «Θα πρέπει επιτέλους κάποιος να υπομνήσει εις τους αναξίως νοσφίζομένους τον τίτλο του «προοδευτικού», ότι η ευγενική αυτή ιδιότης δεν αποκτάται δι' αυτοανακηρύξεως, ούτε δι' επαναλαμβανομένων μειονοδοτικών, δια τα εθνικά συμφέροντα, θέσεων και παρεμφερών συνήθως θλιβερωτάτων "αρλουμπολογιών" (...) Και βεβαίως δεν αποκτάται γενετικώς από τους γονείς, ευπόρων οικογενειών, που εθίψαν επειθώς με την προσφοράν υπουργών ή ανωτάτων στελεχών εις την δικτατορίαν, π.χ., της 4ης Αυγούστου». («Καθημερινή», 24-9-97).

Στη βίαιη αυτή επίθεση του κ. Σαρτζετάκη δεν απάντησε ο κ. Αλιβιζάτος, αλλά ο γνωστός δημοσιογράφος και ιστορικός κ. Σπύρος Λιναρδάτος και ο πρώην υπουργός της Ν.Δ. κ. Γεράσιμος Αποστολάτος («Καθημερινή», 26-9-97), ο δεύτερος επισημαίνοντας ότι «διά των πολύχρωμων ψηφοδελτίων των "προοδευτικών" εξελέγη Πρόεδρος της Δημοκρατίας ο κ. Σαρτζετάκης», ενώ ο πρώτος, ανηκρούοντας τις αιχμές κατά συγγενών του κ. Αλιβιζάτου με την παράθεση πύλων επιστημονικών και κοινωνικής προσφοράς πλείστων μελών της οικογένειάς του.

Στην όλη αντιδικία παρενέβησαν και άλλοι αναγνώστες της «Καθημερινής», αλλά και οι κ.κ. Πρετεντέρης και Α. Λιάκος με εξαιρετικού ενδιαφέροντος αναλύσεις τους στο «Βήμα» (28/9 και 3/10), η εφημερίδα «Παρόν», η οποία υπερασπίζεται τον κ. Σαρτζετάκη και επιτίθεται κατά του κ. Πρετεντέρη, και, τέλος, ο κ. Σαρτζετάκης και ο κ. Χρ. Γιανναράς εκ νέου. Ο πρώτος για να αποκαλύψει δύο Αλιβιζάτους, που συμμετείχαν στην κυβέρνηση Μεταξά («Καθημερινή», 2-10-97), ο δε κ. Γιανναράς για να καταλήξει στο ότι «πες διαπιστώσεις εκείνης της επιφυλλίδας μου για το ύφος και το

Του Κώστα Μητρόπουλου από τα «Νέα»

ήθος της πολεμικής που ασκεί η "προοδευτική" μας διάνοση έναντι στους περιθωριακούς πλέον υπερασπιστές της κυρίως ελληνικότητας, τις επιβεβαιώνει δυστυχώς έμπρακτα με την επιστολή του ο καθηγητής του Δικαίου κ. Νίκος Αλιβιζάτος».

Ο «Οικονομικός Ταχυδρόμος», την εγκυρότητα του οποίου επικαλέσθηκαν όσοι χρησιμοποίησαν το «κείμενο» Κίσιινγκερ (ας σημειωθεί ότι το ίδιο κείμενο Κίσιινγκερ είχε προηγουμένως δημοσιεύσει και σχολιάσει και το περιοδικό

λετή βραβεύσεώς μου υπήρξε ούτε ομιλία μου και το προβαλλόμενο απόσπασμα είναι εξ ολοκλήρου αναληθές. Η όλη ιστορία είναι καθαρό εφεύρημα και αναμένω ότι θα προβείτε σε διόρθωση.

Καθώς είσθε ο πρώτος που με πληροφορεί από πού προήλθε το δημοσιευθέν απόσπασμα, μόλις σήμερα είχα την ευκαιρία να προβώ σε διόρθωση προς την "Turkish Daily News" και αυτό έπραξα.

Ειλικρινά δικός σας, Χένρυ Α. Κίσιινγκερ 3-10-1997»

Μολονότι ο κ. Κίσιινγκερ σε συνέντευξή του, που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό «The Harvard International Journal of Press/Politics» («Το Βήμα», 21-9-97), παραδέχεται ότι μπορεί να έχει πεί ως υπουργός Εξωτερικών ψέματα, πράγμα που, όπως λέει, δεν τον ενοχλεί, και μολονότι στο βιβλίο του «Διπλωματία» (ελληνική μετάφραση από τις εκδόσεις Λιβάνη) διατυπώνει γενικότερες απόψεις, που δεν απέχουν και πολύ από τις προκύπτουσες από το επίμαχο κείμενο αντιλήψεις του, το περιεχόμενο και η κατηγορηματικότητα της διάψευσής του Αμερικανού πολιτικού δεν επιτρέπουν καμιά αμφιβολία για την ειλικρίνειά του, και πρέπει να συμπεράνουμε ότι το υποτιθέμενο απόσπασμα της ομιλίας του είναι κατασκευασμένο, ποιος ξέρει από ποιους και για ποιο λόγο.

Πάντως, η σοβαρότητα του θέματος, το γεγονός ότι η «Turkish Daily News» θεωρείται έγκυρη εφημερίδα και είναι το κυριότερο όργανο ενημέρωσης των ξένων επισκεπτών της Τουρκίας και των εκεί διαμενόντων αλλοδαπών, αλλά και ο προκληθείς στην Ελλάδα θόρυβος και η επακολουθήσασα θλιβερή αντιδικία σημαντικών προσωπικοτήτων του δημόσιου βίου της χώρας μας, εκρίναμε ότι επιβάλλουν περαιτέρω διε-

Εφ' όσον οι νέες τροφές είναι χειρότερες, γεμάτες δηλητήρια και φυτοφάρμακα, γιατί ζούμε περισσότερα χρόνια;

Ο ερωτηματικός

«Νέμεσις» της κ. Λιάνας Κανέλλη, χωρίς όμως να προκαλέσει τη συζήτηση, που ακολούθησε τη δημοσίευση της στήλης αυτής), αισθανόμενος το βάρος της ευθύνης μια και διά σχολίου της στήλης μου έγινε αθελήτως υπαίτιος μιας τέτοιας θλιβερής αντιδικίας, απευθύνθηκε με fax που υπέγραφε ο κ. Γιάννης Μαρίνος στον κ. Χένρυ Κίσιινγκερ, ζητώντας του να επιβεβαιώσει ή διαψεύσει το αποδιδόμενο στην «Turkish Daily News» δημοσίευμα, που το περιοδικό μας απλώς αναδημοσίευσε. Και ο διακεκριμένος Αμερικανός διπλωμάτης απέστειλε την ακόλουθη διάψευση-επιστολή (σε δική μας μετάφραση):

«Αγαπητέ κύριε Μαρίνο. Ευχαριστώ για την επιστολή σας. Όσον αφορά το απόσπασμα (που δημοσιεύσατε) ούτε τε-

«Το κοινό έχει μια ακόρεστη όρεξη να μαθαίνει τα πάντα, εκτός από αυτά που αξίζει να μάθει»

ΟΣΚΑΡ ΟΥΑΪΛΑΝΤ

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ

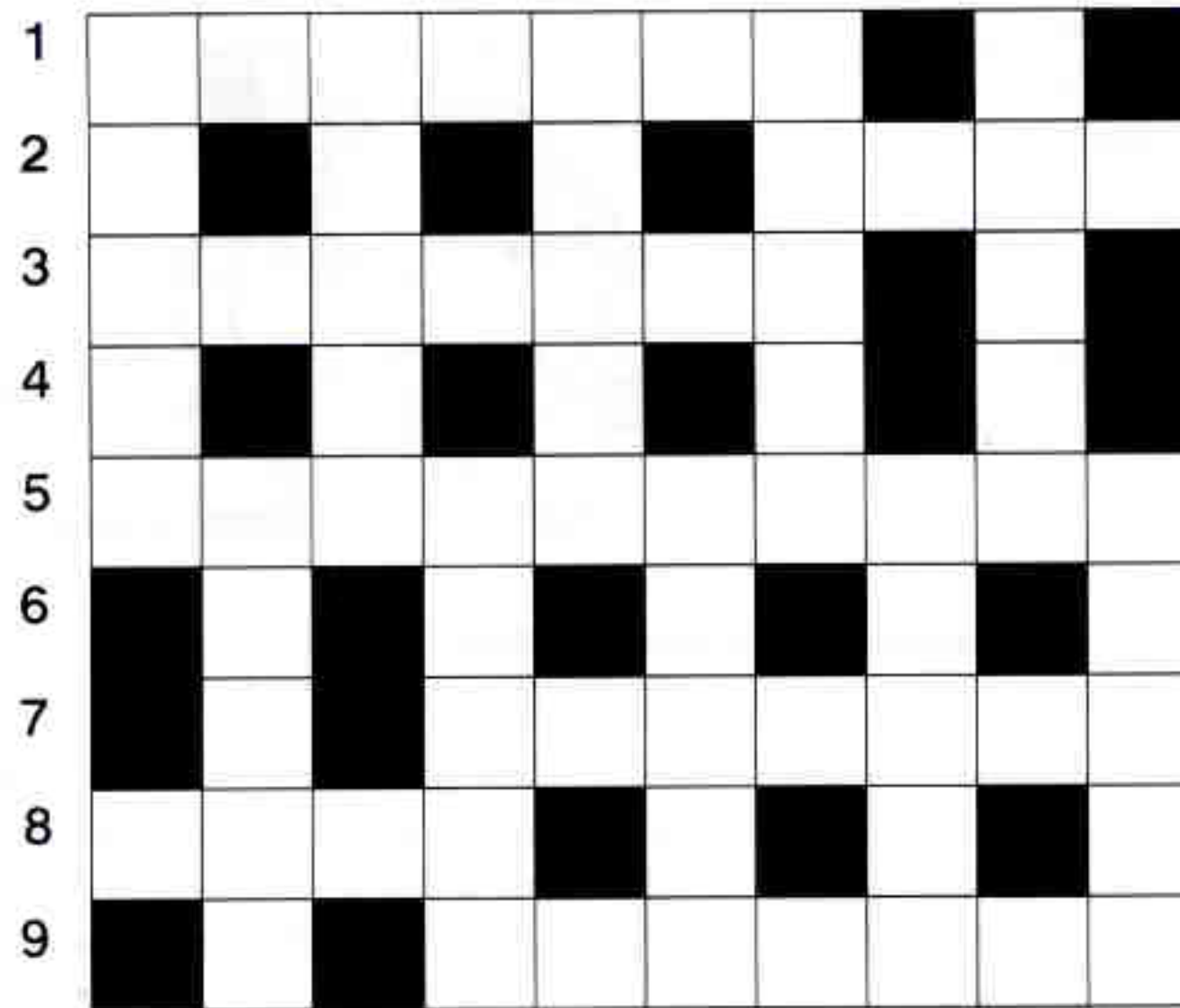

ρεύνηση. Προς τον σκοπό αυτό, απευθυνθήκαμε στον διακεκριμένο Έλληνα δημοσιογράφο κ. Άλκη Κούρκουλα, που κατοικεί στην Κωνσταντινούπολη και είναι ανταποκριτής της «Καθημερινής» στην Τουρκία. Εκείνος πρόθυμα προσφέρθηκε να επικοινωνήσει με τη σύνταξη της τουρκικής εφημερίδας, να ελέγξει αν πράγματι δημοσίευσε το αποδιδόμενο στον κ. Κίσιινγκερ απόσπασμα και αν αυτό ήταν το περιεχόμενό του. Το αποτέλεσμα της έρευνας επεφύλασσε νέα έκπληξη. Διότι, όπως διαπίστωσε αυτοπροσώπως ο κ. Κούρκουλας, ούτε στο φύλλο της 17ης Φεβρουαρίου 1997, ούτε σε άλλης ημερομηνίας φύλλο της εφημερίδας αυτής φιλοξενείται το αποδιδόμενο στον κ. Κίσιινγκερ κείμενο.

Κατόπιν αυτού, αποδυσθήκαμε στην εντός Ελλάδος διερεύνηση του πώς προέκυψε αυτό το δημοσίευμα. Έτσι ήταν επόμενο να αναζητήσουμε την ταυτότητα της μηνιαίας εφημερίδας «Δικαίωμα», η οποία όπως προέκυψε εκδίδεται στην Κομοτηνή από τον εκεί εδρεύοντα Σύλλογο Ιμβρίων, Τενεδίων, Κωνσταντινουπολιτών και Ανατολικών Θρακών, πρόεδρος του οποίου είναι η κυρία Σούλα Χρυσοστόμου, ενώ διευθυντές της εφημερίδας οι κ.κ. Α. Παπατριανταφύλλου και Α. Παπαδόπουλος. Μετά από πολυήμερες άκαρπες προσπάθειες πετύχαμε να επικοινωνήσουμε με την κ. Χρυσοστόμου, η οποία - άλλη έκπληξη - μας πληροφόρησε ότι το δημοσίευμα της εφημερίδας της δεν το πήρε από την τουρκική «Turkish Daily News», όπως προέκυπτε από τη διατύπωση του κειμένου, αλλά το αναδημοσίευσε από την ημερήσια εφημερίδα της Κομοτηνής «Χρόνος», εκδότης-διευθυντής της οποίας είναι ο κ. Φανφάνης. Ο τελευταίος, με τη σειρά του, όταν τον ανακάλυψα και αυτόν στο τηλέφωνο, με πληροφόρησε ότι κι εκείνος το αναδημοσίευσε από ένα περιοδικό, που όμως δεν θυμάται ποιο ήταν. Εδώ ήταν αναπόφευκτο να σταματήσει η έρευνά μας, η οποία επιβεβαιώνει τη διάψευση του κ. Κίσιινγκερ, ότι ουδεμία έχει σχέση με τη δήθεν ομιλία του με το προφανώς κατασκευασμένο περιεχόμενό της. Εκτός αν τα έντυπα της Κομοτηνής, που το έφεραν στη δημοσιότητα, μπορέσουν να επικαλεσθούν αξιόπιστα τεκμήρια γνησιότητας.

Κριτόβουλος

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Πλαίσιο συνήθως ξύλινο (πληθ.).
2. Επίσημα λέγεται τερεβινθέλαιο.
3. Αραβική πόλη χτισμένη πάνω σε όαση.
4. Κύρια αποταμιευτική ύλη των φυτών.
5. Συνήθως ξύλινο, κοντό και βαρύ πίπτει «επί δικαίων και αδίκων...».
6. Μία απόχρωση (ξεν.).
7. Είδος τρυπητού κεντήματος.
8. Από κάποια εμπειρία παίρνεται η πρώτη...
9. Συνδέεται με την Πάτρα με οχηματαγωγά.
10. Εισοδήματα αφορολόγητα...

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1. Έτσι ονομάζουν πολλοί μία σημαντική θέση που κατέχει κάποιος στο Δημόσιο.
2. Πρωθυπουργός ευρωπαϊκής χώρας, αποτυχών.
3. Επιδίωξη, συνήθως αδίστακτου, δανειστή (λαϊκ.).

5. Στρέφεται κατά εργατών που διεκδικούν, με ορισμένο μέσο, κάποια δικαιώματα.
7. Της Αθήνας εξασφαλίστηκε - λένε - με τα τελευταία έργα για 25 χρόνια...
8. Συγκοινωνιακά αρχικά.
9. Αυξομειώνει την τιμή του λαδιού.

Η λύση του σταυρόλεξου 76

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. ΦΟΜΠ - ΣΗΜΑΙΑ, 2. ΚΑΡΟ, 3. ΤΑΝΚΕΡ - ΛΑΔΙ, 4. ΝΤ, 5. ΧΡΥΣΟΡΥΧΕΙΟ, 7. ΧΜΕΡ - ΠΕΣΕΤΑ, 8. ΕΚΑΡ, 9. ΛΑΣΣΑΛ - ΜΑΙΑ.
ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΦΕΤΙΧ, 2. ΡΟΜΠΑ, 3. ΜΕΝΟΥ, 4. ΣΤΡΕΣ, 5. ΚΕΝΟ - ΚΑ, 6. ΣΑΡΤΡ - ΠΑΛ, 7. ΗΡ - ΥΠΕΡ, 8. ΜΟΛΟΧ, 9. ΕΤΕΒΑ, 10. ΙΝΔΟΙ, 11. ΟΜΑΔΑ.

13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1927

Το Παγκόσμιο Συνέδριο του Πληθυσμού

Αύξεις του πληθυσμού της Γης - Επάρκεια τροφίμων - Μετανάστευσις - Αναπαραγωγή. Κατά το εν Γενεύη συνεληθόν παγκόσμιον συνέδριο του πληθυσμού, το οποίον είχε οργανωθεί παρ' αγγλικών και αμερικανικών οργανώσεων, οι Άγγλοι και Αμερικανοί επιστήμονες υπεστήριξαν ιδέας εντελώς ανηθέτους προς τας των Γάλλων και των Βέλγων, καθ' όσον εξεδήλωσαν φόβους όχι περί ελαττώσεως του πληθυσμού αλλά τουναντίον περί υπερπληθυσμού. Οι επιστήμονες των λοιπών χωρών εξέφρασαν διαφόρους γνώμας... Ο καθηγητής Πηρλ, του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ, θέλων να εφαρμόση κατ' ευθείαν την βιολογίαν εις την μελέτην των ανθρωπίνων πληθυσμών, εξέθεσε πειράματα τα οποία έκαμε με μίγες εγκλεισμένες μέσα εις ένα δοχείον περιέχον περιορισμένην ποσότητα τροφής... κατέστρωσε μίαν «λογισκίην καμπύλην» της αυξήσεως του πληθυσμού των μυών του, διεπίστωσε δε την ταυτότητα αυτής με την καμπύλην της αυξήσεως του πληθυσμού των ΗΠΑ από το 1790 μέχρι των ημερών μας... (ο καθηγ. Ηστ

Πριν από 70 χρόνια

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ

Εβδομαδιαία Έκδοσις
«Ελευθέρον Βήματος»
Διευθυντής Βασίλειος Ι. Λεληγιάννης
Τιμή Φύλλον 2,50

του Χάρβαρντ) προσπάθησεν να αποδείξη ότι η αύξηση του πληθυσμού αποτελεί ήδη κατά τα αμέσως προσεχί έτη κίνδυνον διά την παγκόσμιον διατροφήν. Ο κ. Ηστ στηρίζει τον συλλογισμόν του εις την τελευταίαν αύξησην του παγκοσμίου πληθυσμού ανεληθούσα εν διαστήματι ενός αιώνος εις 950 εκατομμύρια ψυχών (1.850 από 950)...

Ποσοπική ή Ποιοτική Παραγωγή

Τα αγαθά αποτελέσματα άτινα έσχε διά την πέραν του Ατλαντικού ήπειρον η τυποποίησης (standardisation, massen-production), κλασσικόν παράδειγμα της οποίας αποτελεί η επιχείρησις αυτοκινήτων Ford, και αφ' ετέρου αι μεγάλοι δυσχέρειαι υφ' ας ευρέθη μεταπολεμικώς η βιομηχανία της εντεύθεν του Ατλαντικού ηπείρου και η εκ τούτου προσπά-

θεια προς εξεύρεσιν τρόπου αντιμετώπισεως της καταστάσεως, υπήρξαν αφορμή ώστε να συζητηθή εις όλας τας βιομηχανικές χώρας της Ευρώπης το δυνατόν ή μη της εφαρμογής εν αυταίς του τόσον επιτυχώς λειτουργούντος εις τας Ηνωμένας Πολιτείας συστήματος τυποποιήσεως... Οι οικονομικοί κύκλοι της Αμερικής, ασχολούμενοι επί της προσπάθειας ταύτης των Ευρωπαίων βιομηχάνων, την χαρακτηρίζουν ως άστοχον. Τα χαμηλά εργατικά ημερομίσθια, η έλλειψις ευρείας αγοράς, η υπερπροσφορά εργατών, η ανυπαρξία κεφαλαίων και ευθηνών πρώτων υλών αντιτίθενται κατά της ευδοκμήσεως του συστήματος τούτου εν Ευρώπη και συνηγορούσι τουναντίον υπέρ της ποιοτικής παραγωγής...

Ατημόλοια Μανταφούνη - Γραμμή Δωδεκανήσου

ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ - Σάββατον 12 τρέχ. 6 μ.μ. κατ' ευθείαν διά Πάτρμον, Λέρον, Κάλυμνον, Κω, Νίσυρον, Σύμνη, Ρόδον.

Πρακτορείον Δημ. Μεντζέλου, πλ. Καρραϊσκάκη και Ακτή Τζελέπη, τηλ. 12

Χ.Κ.Γ.